

Asia: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VM lausuntopyyntö: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Valtiovarainministeriö on valmistellut luonnoksen valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa. Senaatti-kiinteistöt toteaa lausuntonaan seuraavaa.

2 § Määritelmät

Tiedonhallintalain määritelmän mukaisesti viranomaisella tarkoitetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja viranomaisia. Tiedonhallintalain määritelmän mukaisesti laki koskee myös valtion liikelaitoksia. Asetusluonnoksen määritelmän mukaisesti valtionhallinnon viranomaisella tarkoitetaan valtion virastoissa ja laitoksissa toimivia viranomaisia, tuomioistuimia ja valitusasioita käsittelemään perustettuja lautakuntia.

Senaatin hallinnoimasta ja käsittelemästä tiedoista iso osa on asetusluonnoksen määritelmän mukaisen viranomaisen turvaluokittellemaa tietoa. Senaatti hallinnoi turvallisuusviranomaisten käyttämien kiinteistöjen tietoja, tekee poikkeusoloihin ja turvallisuuteen liittyvien tehtävien osalta kiinteää yhteistyötä asetuksen piiriin kuuluvien valtion viranomaisten kanssa. Tästä johtuen Senaatti noudattaa vastaavia menettelyjä ja käytäntöjä asiakirjojen luokittelussa ja käsittelyssä kuin asetusluonnoksessa on kuvattu. Olisi selkeämpää, mikäli asetusluonnos asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa koskisi myös Senaattia. Vastaavasti kuten tiedonhallintalaki ja laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta koskee.

Jos Senaatti jää asetuksen asiakirjojen turvaluokittelun valtiohallinnossa mukaisen määritelmän ulkopuolelle, on siitä Senaattia ja muuta valtiohallintoa työllistävä vaikutus. Nykytilanteessa tietoturvasuositukset ei koske Senaattia, ja vaikka Senaatti on omalla päätöksellään sitoutunut noudattamaan asetusta ja luokitteleman asiakirjansa, edellyttää useat viranomaiset Senaatilta raskasta turvallisuussopimusta, jotta varmistetaan toiminnan olevan asetuksen mukaista. Jos tuleva asetukset koskisi myös Senaattia, säästyttyisiin valtiohallinnossa monissa tapauksissa paljon työllistäviltä sopimusmenettelyiltä.

3 § Turvallisuusluokittelu ja turvallisuusluokituksen merkitseminen

Asetus määrittää periaatteet turvaluokitellun tiedon käsittelyyn. Muun salassa pidettävän tiedon ja niiden käsittelyn ohjeistus on jäämässä varsin kevyeksi. Senaatti hallinnoi ja käsittelee turvaluokitellun tiedon lisäksi myös merkittävän määrän omaa ja asiakkaidensa salassa pidettäväksi luokiteltua tietoa. Kun velvoittavaa asetusta tai ohjetta muun salassa pidettävän tiedon käsittelyyn ei ole, aiheutuu tästä Senaatin kannalla ongelmallinen tilanne. Käytännössä salassa pidettävän tiedon osalta asiakkaat saattavat laatia toisistaan eroavia käsittelysääntöjä, joita Senaatin tulisi noudattaa.

Tämän johdosta Senaatti pitää hyvänä asiana, mikäli myös salassa pidettävän tiedon käsittelyä ohjeistetaan yksityiskohtaisemmin. Kun salassa pidettävän tiedon osalta vaatimuksia (käsittely, tilat, järjestelmät) ei käytännössä juuri lainkaan jatkossa olisi säädösten osalta, olisi käytännön kannalta elintärkeää, että yhtä aikaa asetuksen kanssa julkaistaisiin uudet VAHTI-ohjeet sekä käsittelystä että tila -ja järjestelmäturvallisuudesta. Senaatin näkemyksen mukaan ohjeistuksessa salassa pidettävä tieto tulisi rinnastaa suojaamisen osalta TLL IV tietoon. Näin sen ehkäisemiseksi, ettei syntyisi rinnakkaisia käsittelyohjeita ja vaatimuksia TLL/ST -tietojen osalta.

9 § Turvallisuusalueet

Asetuksen mukaiset tilavyöhykkeet aiheuttavat muutostarpeita Senaatin vuokrasopimusehtoihin. Senaatin näkemyksen mukaan enää ei voitaisi käyttää tilaratkaisuissa raamina VAHTI-ohjeen perustason / korotetun tason tilalle asettamia vaatimuksia.

Myös valtion tilaratkaisuissa yleistyvien monikäyttötilojen ja yhteiskäyttötilojen osalta jää epäselväksi, miten asetuksen tilavyöhykkeet suhtautuvat niihin. Tämä asia tulisi ottaa huomioon asetuksessa.

16 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetusluonnoksen mukaan valtiohallinnon viranomaisen asetuksen voimaan tullessa käytössä olevien toimitilojen on täytettävä asetuksessa säädetyt vaatimukset tilojen turvallisuudelle kolmen vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta. Sama koskee toimitiloja, jotka on otettu käyttöön ennen kuin on kulunut kaksi vuotta asetuksen voimaantulosta.

Tässä yhteydessä on tiedostettava, että tämä saattaa aiheuttaa suuren määrän muutostarpeita eri viranomaisen käyttämiin toimitiloihin ja toimitiloja koskeviin vuokrasopimuksiin. Nämä muutostyöt tulevat väistämättä aiheuttamaan myös lisäkustannuksia valtiohallinnolle.

Moilanen Tomi
Senaatti-kiinteistöt